

Koeien in de mist

Koeien in de mist

Verdwaald in BBB-land

Willem de Vries

Willem de Vries

ISBN: 9789465207933

Foto omslag: van de auteur

© oktober 2025

[15-10-2024]

Het is niet mijn gewoonte, maar laat ik beter meteen met de deur in huis vallen: onze landelijke politici maken zich zorgen of Dick Schoof, de nog steeds wat onwennig functionerende buikspreekpop van De Pruik, komende vrijdag wel op pad mag worden gestuurd als woordvoerder namens ons complete volk naar de EU-top. Deze zorgen bestaan omdat er een gevoelig onderwerp op de agenda staat, namelijk het veroordelen of op z'n minst streng toespreken van de Hongaarse Putin-adept Viktor Orbán, volgens velen ook een goede vriend van De Pruik. Of moeten we zeggen dat De Pruik een vriend mag zijn van Orbán, omdat het deze laatste goed uitkomt zich te kunnen omringen met bondgenoten, zo gelegen aan het uiteinde van de rechter flank van de EU? Zoals De Pruik ook de vriend mag zijn van vechtjas Benjamin Netanyahu. Zoals hij ook Dear Giorgia mag zeggen tegen de minuscule krachtpatser Meloni...

Laat ik het nog maar eens toelichten: De Pruik, dat is Geert Wilders, leider van de zeer rechtse politieke troepen in den lande, de partij die afgelopen verkiezingen de allergrootste werd. *Die* Geert dus, de man met dat wonderlijke kapsel, dat al sinds hij actief is in de landelijke politiek op zorgvuldige wijze gecoiffeerd wordt, zonder dat we ook maar de geringste veranderingen kunnen waarnemen – zodat het niet geheel ondenkbaar is dat hij een pruik draagt, of beter nog, een hele serie pruiken heeft om te verhullen dat hij eigenlijk zo kaal als een neet is. Haha neen, nu zit ik maar wat te grappen hoor, het zal beslist zijn echte haar zijn. Toch vind ik het lijken op de vele eeuwen geleden gedragen pruiken in de betere klassen van de samenleving, toen het heel gewoon was te pronken met deze bijna-kledingstukken, die een vast onderdeel waren van de modetradities van weleer...

De Pruik slaat dus op het malle kapsel van Geert, wat inmiddels een vast en niet onbelangrijk onderdeel is van zijn imago. Zou je dat imago kunnen omschrijven met één woord? Ja, denk ik, het

eerste wat me te binnen schiet is: *frons*. Als ik De Pruik zie, zie ik meteen een frons, een hoekige opstelling, een verontwaardiging, die direct erna wordt opgevolgd door een ferme uitspraak, gevuld met zijn meest geliefde krachttermen, die hij gelukkig wel op bijna artistieke wijze weet te variëren, want hij is als geen ander in staat om regelmatig met nieuwe termen op de proppen te komen. Dat hij daarbij vooral de lachers op zijn hand weet te krijgen, is één van zijn grote krachten. Wat nog meer dan? Het op haast perfecte wijze spelen van *de underdog*. Plus het veinzen van het leed dat hem en vele landgenoten al decennia wordt aangedaan, daar is hij ook een kei in...

Ach ja, wat klets ik weer zo op de vroege ochtend. Belangrijker nieuws is dat de BBB-minister van Landbouw, de nog steeds wat onwennig met haar lange haren in het rond zwierende Femke Wiersma, zich de woede van vooral de kippensector op de hals heeft gehaald. Let wel, de kippen-, maar ook de rundvee- en varkenssector, wordt drukbevolkt door nogal wat BBB-stemmers. Dat hier nu een flinke spanning ontstaat tussen de boeren en hun 'liefde' voor de BBB, vind ik een buitengewoon boeiende situatie. Zodat in ieder geval ik de conclusie trek dat BBB-stemmers niet echt naar het politieke gedachtegoed kijken van de BBB, maar uitsluitend naar hun portemonnee, of ze in staat zijn hun niet geringe winsten als ondernemer te kunnen continueren. Daarmee kan de BBB zich beter hernoemen tot Botte Boeren Belangenpartij. Hoezo is verzuiling in ons land verdwenen? Het is niet toevallig dat dit woord zo lijkt op vervuiling, kijkend naar het gruwelijke spoor dat de boerensector achterlaat in grond, water en lucht. Wanneer worden ze daarop afgerekend, zoals ze ook per kilogram afgerekend krijgen voor de producten uit hun 'steeds diervriendelijker' wordende productieproces?...

Steeds diervriendelijker, dat zijn de woorden van de sector zelf. Dat ze het eigenlijk, op de keper beschouwd, best goed doen, vindt men. Want er zit verbetering in, zegt men. Op zich waar, maar we komen van ver en zijn nog lang niet halverwege. Im-

mers, steeds als het slecht behandelen van dieren in de keten van de voedingsindustrie ter sprake komt, zeggen ze dat het veel te duur is om echt diervriendelijk te produceren. Want, en daar komt-ie dan, het beschuldigende vingertje, om zichzelf te kunnen vrijpleiten van enige schuld: het ligt aan de consument, die niet bereid is om de hogere prijs, die hoort bij diervriendelijk boeren, te willen betalen. De nieuwerwetse boeren zijn erg goed, geholpen door hun belangenbehartigende achterban (pesticiden, veevoeders etc), in het aanvoeren van excuses om te kunnen rechtvaardigen waarom ze nog steeds zo weinig diervriendelijk kunnen zijn. Het is niet een kwestie van *willen*, maar van *kunnen*. Ze kunnen echt niet anders, huilebalken ze, want de consument is de enige echte schuldige, dat ze nog steeds dieronvriendelijk moeten zijn. Bah, je krijgt er meteen een vieze smaak van in de mond, terwijl je niet eens aan het eten bent...

[18-10-2024]

Daar stond hij weer met die uitgemergelde, maar toch ook best gezond blozende kop voor de camera's, vertellend dat iedereen, zijn collega-MP's, 'zijn' Oeganda-migrantenopvangplan de normaalste zaak van de wereld vond. Iets, maar wat precies weet ik nog niet, *iets* klopt er niet aan zijn verhaal, dat met een broodnuchtere ernst werd verteld alsof hij gewoon *te* zeker is van zijn zaak. Als iemand *te* zeker is van zijn of haar zaak, kan dat ook betekenen dat er een flinke mate van naïveteit in het spel is, dan wel onkunde of onwil de werkelijkheid te kunnen of willen doorgronden...

Het mooie van een persoon als Dicky Schoof is, vind ik, dat hij toch, als je alle plussen en minnen optelt, met een *zes-minnetje* naar voren komt: hij is geen agressieve blaataap, ook geen konkelfoezende narcist, geen acterende aandachttrekker. Het enige probleem wat je over hem zou kunnen melden, is dat je ook niet

kunt zeggen of duiden wat hij *wel* is. Termen als vlees noch vis, soep zonder ballen, frieten zonder mayo dienen zich bij me aan, als Dicky tussen al die andere, robuuste met een killer-blik in de ogen uit de vergadering stappende MP's rondloopt, want je ziet hem schichtig in het rond kijken, alsof hij niet in staat is zelf een gesprekje aan te gaan met bijvoorbeeld de zich van niemand iets aantrekkende 'Leopardtank' Orbán, omdat deze Hongaarse mannetjesputter zich meer dan veilig voelt in zijn stalen pantser. Zelfs een type als Meloni, die van een nog veel betere variant teflon gemaakt is dan onze vorige MP, ziet er zeer relaxt uit als ze naast Dicky aan de vergadertafel zit – want onze Dick blijft maar blozen en peentjes zweten, alsof hij direct na een intensieve hardloepsessie in zijn maatpak is gehesen...

Toch heb ik met hem te doen, nu hij langer dan ik in het begin van zijn ambtstermijn voorspelde stand weet te houden, ik ben en blijf nu eenmaal erg gevoelig voor de underdog. En dat is hij wel degelijk, een underdog, en dan heb ik het over de niet zelf-verkozen versie. Want hij kan niet anders dan wat hij nu doet, omdat hij een gevoelig gewaarwordingstype is, vrij vertaald naar Jung. Die zijn zich bewust van wat er in de wereld gebeurt, echter zonder daar ook maar actief op te kunnen inspelen. Het is de graatmagere rondscharrelende hond die je in Spaanse toeristische kustgebieden vaak ziet, op zoek naar een weggegooid niet goed afgekloven kippenbotje, of een harde korst *bocadillo* waar nog de geur van een velletje *jamón* aan kleeft, die allang door de hongerige toerist naar binnen is geschrokt...

Inmiddels is ook nog eens duidelijk geworden dat het gister door Dicky met toch enige schwung aan zijn collega-MP's gepresenteerde 'Oegandaplan', pas de avond ervoor door zijn nog niet zo lang geleden de omvolkings-theorie aanhangende Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp Reinette Klever aan hem is gepresenteerd. Dat klinkt als een goeddoordacht plan, en daarom houd ik zo van ons mooie land van opportunistische waarheidszoekers. Kuch! Ik bedoel het cynisch hoor, zo mooi

vind ik het niet. Toch is dit wat wij zijn, gezien door de ogen van de rest van de wereld: een omvolkingswijffie die Minister kan worden, die de avond ervoor haar Minister-President inlicht over een flinterdun ("*wafer thin*") ideetje om Afrikaanse migranten in een hub op te vangen te Oeganda. Met dit ideetje probeert onze MP goede sier te maken. Naar aanleiding van zijn uitspraak is hij van mening dat het een groot succes gaat worden...

Ik kan er niet veel anders van brouwen dan dat hij op dit moment gevoelig is voor input van anderen, want van hemzelf hoeven we niets te verwachten. Dat zelfs zo'n waanzinnig klinkend Oegandaplan van Klever hem pijlsnel heeft overtuigd dat het een *goed plan* is. Voor een in politiek geïnteresseerde leek als ik wordt het steeds ongeloofwaardiger. Wie de huidige wijze van regeren van dit kabinet, met een partijloze Premier, vijf jaar geleden had voorspeld, zou nu als een visionair genie zijn binnen gehaald met minstens een belangrijke ministerspost, en wie weet wel als *Premier van alle mensen*. Dat laatste is nog steeds een giller vind ik, dat van *alle* mensen...

Uitdrukkingen die *alle* bevatten, worden door één uitzondering reeds ontkracht. *Ik* ben dus die ontkrachter, want ik geloof er geen biet van, dat dit kabinet van fratsenmakers, met de partijleiders schreeuwend in de nog niet zo lang geleden door henzelf verfoeide achterkamertjes, een lang leven beschoren is. Met lang bedoel ik een politiek mensenleven van vier jaar, de maximale termijn van één kabinet. Of zouden ze, à la Putin, gaan proberen gedurende deze termijn die vier jaar op te rekken tot bijvoorbeeld het dubbele? Ik sluit niets uit, zolang de zieke Pieter Omtzigt in de luwte verblijft. Kan iemand hem niet stiekem een wonderpil tussen de boterhammen stoppen, om hem uit het slop te trekken? Ik mis hem een beetje, vooral het hem zo typerende wegdraaien van de ogen als er weer iemand een streek flikt. Kom terug Pieter, je bent broodnodig man!...

[19-10-2024]

Vanochtend was ik al vroeg wakker, ruim voordat de wekker zou afgaan. Als ik een slechte nacht heb ga ik in het boek lezen dat naast me op het nachtkastje ligt. Dat is sinds gister *Briefwisseling 1968-1986 Jeroen Brouwers en Geert van Oorschot*. Welk boek de dag daarvoor in eerste druk beschikbaar kwam, eindelijk, want het was lang wachten totdat deze brieven werden vrijgegeven. Er gebeurde echter iets opmerkelijks, toen ik op blz 59, regel 9 van onder, las: 'onmiddellijk na de wekker'. Precies toen ik dit las ging mijn wekker af, om 06.53 uur. Op dat tijdstip gaat het krenge dagelijks af. Nu was het wel heel toevallig dat mijn wekker ging en ik las in een brief van Brouwers dat zijn wekker was afgegaan. Hoe groot is de kans op zoiets, dat je wekker afgaat en dat je zulks leest in een boek? Ik ben geen wiskundige en ook al niet erg analytisch, maar dat we hier te maken hebben met een erg kleine kans, kan *ik* zelfs onderkennen. Er zijn mensen die zoiets opvatten als een synchroniciteit – dat over het algemeen door geleerde mensen wordt uitgelegd als *zinvol toeval*, zonder dat er sprake is van causaliteit...

Wat het zinvolle voor mij betekent, ik heb geen flauw idee. Tenzij men willekeurige feiten die regelmatig in een mensenleven optreden, toch als zinvol kan opmerken, in de trant van: dat in het ene mensenleven *nu eenmaal* meer synchroniciteiten geteld worden dan in het andere. Oftewel, vrij vertaald: dat de ene persoon ze eerder herkent dan de andere, er van uitgaande dat synchroniciteiten normaal verdeeld zijn, en in ieders leven aanwezig zijn. Zodat het, misschien, voor mij betekent dat ik scherp mijn eigen leven in de gaten houd. Is het dat?...

Er zijn woorden die ik regelmatig met elkaar verwar. Zoals ik synchroniciteit verwar met: serendipiteit. Dat betekent zoiets als het onverwachts vinden van iets bruikbaars, terwijl men op zoek was naar iets anders. De verwarring zit 'm in het onverwachte, omdat een synchroniciteit dat ook bijna altijd is. Op een moment

dat zinvol toeval verwacht wordt, is het geen synchroniciteit, kijkend naar de gegeven betekenis. Serendipiteit kan zijn: je zoekt naar een nieuw pesticide om coloradokevers op aardappelplanten te killen, terwijl er toevallig een nieuw design pyjama voor je geestesoog verschijnt. Als het dan een streepjesdesign is, kun je het al niet meer echt toeval noemen, omdat coloradokevers gestreept zijn. Maar als het design hartjes of vlindertjes bevat, kun je denk ik spreken van serendipiteit...

Ik geef het meteen toe, het is een wat vergezocht voorbeeld. Er schoot me gewoon niets beters te binnen...

[20-10-2024]

Vandaag, een zondag, was de Mokumse marathon. Dat is een hardlooppwedstrijd voor zowel professionele renners als het brede publiek – tienduizenden toeristen, dik, dun, groot, klein, willen dan een persoonlijke prestatie neerzetten, wat ik zeer weet te waarderen. Ik mag er graag naar kijken, ik bedoel de uitzending van de profs, vanwege de sportspanning die meestal in zulke lange uitzendingen van méér dan twee uur wordt opgewekt. Ditmaal, mogelijk veroorzaakt door de Olympische Spelen van eerder deze zomer, was er niet zo'n spanning waar te nemen, omdat het deelnemersveld niet spectaculair was – wetende dat de snelste lopers al op de slopende Spelen meededen, en daar nog van aan het herstellen zijn. Niet onze nationale hardlopende knuffel-Marokkaan Khalid Choukoud, die beide wedstrijden aangreep om zijn bijna ten einde gekomen carrière nog wat extra kleur te bezorgen, want hij heeft beide races gelopen, waar hij op de Spelen teleurstelde en vandaag juist niet, zo snel na zijn Olympische marathon. En dat op zijn achtendertigste, een bewonderenswaardige sportman, die geloof ik echt het maximale uit zijn lange loopbaan als hardloper heeft gehaald. Bij de dames won een snelle Ethiopische, in een parcoursrecord, de zestiende

tijd ooit gelopen, zei men. Een sterke prestatie volgens kenners, ook al zakte ze op het einde ietsje terug qua tempo. Dat alles heb ik aanschouwd op deze vroege zondagochtend, verward in een marathonontbijt, vlak voor de buis in de nieuwe rode tv-stoel gezeten, met vaak poes Dikkie op schoot of direct achter me in de stoel. Zo heeft iedereen zijn of haar wedstrijden te winnen of verliezen, ik geloof dat ik vandaag een goede race heb gedaan, door vooral passief te zijn en af te wachten (een doordachte strategie, die de proflopers ook vaak hanteren, als ze een race willen winnen – zuinig lopen dus, niet te veel energie verspillen onderweg). Omdat ik subiet nog moet stofzuigen, waarvoor ik een flinke bult energie nodig heb, heb ik me vanochtend gespaard. Of toch zoiets, want ik zie erg tegen dat stofzuigen op. Zojuist piepte mijn gsm dat het tijd is om aan de stofzuig te gaan beginnen. Ja, misschien moet ik dat maar braaf gaan doen, zoals een makke hond. En daarna een wandeling maken in het waterige zonnetje, van misschien wel een uur, zeg maar de tijd van een halve marathon. Ik kan dit alles op zorgeloze wijze doen omdat mijn liefde een weekeinde op pad is met vriendinnen, op een uur rijden van hier verwijderd ergens in een of ander achterland. Ze komt pas tegen de avondhap weer thuis. Dat wordt: spruitjes met spek-lappen en een paar piepertjes, een basale winterhap – waar ik zin in had, ook al gaat het vandaag maar liefst zestien graden worden, zeiden ze gister op tv. En, mocht mijn liefde ruim vóór het eten present zijn, dan kunnen we ook nog een homp brie van Le Président nemen, op of zonder een toosje, met wie weet wel een glas wijn erbij. Niet dat ik dit weekeinde al een druppel alcohol op heb, nee hoor. Wel staat er van vorig weekeinde nog een druppel witte wijn (supermarkt, niet-bio, groene veldlijner) in de frigo, die wellicht voor mijn liefde kan zijn (ik: geen zin an). En anders maken we een fles rood open uit eigen collectie, en zuipen we ons klem...

Dat laatste is een grapje. Gister at ik met mijn jongste dochter, soort van per ongeluk, een hapje bij een vrij goed restaurant. Ik

haalde haar van het station en we zouden naar een broodjeszaak lopen die ik op internet had uitgekozen (eentje met veel keuze en fantasie). Echter, na nog geen vijf minuten wandelen liepen we voorbij een redelijk goed restaurant, ik wees haar erop, dat het best goed was (van horen zeggen), waarop zij zei: ja, daar wil een vriendin van me gaan eten met haar vriend, ze had er heel goede recensies over gelezen. Toen zei ik: we kunnen ook hier gaan eten hoor, als je dat fijn vindt. Waarop zij zei: ja, heel graag! En zo geschiedde, dat we een copieuze tweegangenlunch (voor, na) genoten, met koffie en friandises, terwijl er vooraf flink wat amuses waren. Drie uur later schrok ik op uit een nagenietende roes, toen ik zag dat het al drie uur was geweest. Want ik moest om vier uur thuis zijn, omdat ik telefonisch moest overleggen met een makelaar. Waarover? Ik heb namelijk een Frans huis gekocht, dat hopelijk per 1 april volgend jaar het mijne kan zijn, als alles goed gaat, het tekenen van de contracten en dergelijke. De Nederlandse makelaar die het begeleidt wilde met mij door de mij toegezonden Franse bureaucratische stukken gaan, om een en ander toe te lichten. Dat is inmiddels gebeurd, ik was er best moe van, toen het een krap uurtje later was afgerond. Taaie kost, dat is wat het is. Nu moet ik bij voorkeur morgen maar uiterlijk woensdag door een Nederlandse notaris mijn handtekening laten legisleren op dat mij toegestuurde document, dat een soort van machtiging is aan een Franse notaris om de transactie van verkoop en koop verder te kunnen formaliseren...

[21-10-2024]

De arme King Charles krijgt het wel voor de kiezen zeg. Heeft-ie eerst meer dan vijftig jaar moeten wachten totdat zijn moeder eindelijk door veerman Charon werd opgehaald, wordt-ie nu op zijn rondreis door de voormalige Britse koloniën uitgescholden door een Australische senator. Kleine toevoeging: dat was een vrouwelijke afstammeling van de inheemse bevolking van Au-

stralië, vóórdat het roemruchte Britse Koninkrijk er een strafkolonie van maakte om haar meest gevaarlijke gevangenen naar toe te deporteren. Weegt nu de vijftig jaar die Charles heeft moeten wachten op tegen de minimaal tweehonderd jaar dat de *natives* er niet bepaald onder zachte dwang van de Britse Kroon leven? *No, not at all...*

De vele generaties van opgekropte onderdrukking moet er nog steeds een keer uit denk ik. Het is goed dat we met Charles III een vrij soepele geest te pakken hebben, die tegen een stootje kan. Zijn mum was van een heel ander laken een pak, een ijzer-vreetster die zich nergens iets van aantrok, en even later, na een bezoekje aan die leuke voormalige *klonies*, gewoon weer schammer lachend, zwaaiend met dat slappe handje, in het vliegtuig of op de boot stapte, terwijl ze haar smalle schoudertjes ophaalde in dat chique mantelpakje...

Grappig, of misschien ook niet grappig, is dat deze senator, Lidia Thorpe, een Engelse naam heeft. Deze naam brengt me onmiddellijk bij Ian Thorpe, bijgenaamd *(The) Thorpedo*, de toenmalige sportieve aartsvijand van onze zwemkoning Pieter van den Hoogeband. Thorpe was de man met aangeboren zwemvliezen aan zijn voeten (hij had schoenmaatje 54), wat hem, volgens velen, voordeel opleverde. Wat is nu de link met de eerdergenoemde Lidia Thorpe? Geen enkele, hoogstens de achternaam. Plus misschien dan het gegeven dat ze allebei tot een minderheidsgroep behoorden, die het in het conservatieve Australië al heel lang moeilijk heeft: Lidia als *native*, Ian als *gay person*...

De scheldactie van Lidia deed me een beetje denken aan de rebelse Jean-Pierre van Rossem, die onze zuiderburen jarenlang heeft geterroriseerd. Ook hij werd, net zoals Lidia, uit het Parlement verwijderd. JP riep: *Vive la république d'Europe!* Dat was toen hij namens zijn opgerichte politieke partij ROSSEM in het Belgische Parlement zat, en het op een zeer precair moment de Parlementaire zaal inriep: tijdens de inauguratie van Koning

Albert II. Het lijkt er veel op dat *horzelige* personen, tijdens hun protestacties, steeds weer met lichte of zware dwang door beveiligers uit de openbare ruimte moeten worden verwijderd, om orde en rust te herstellen. Of je dan achteraf kunt zeggen dat het succesvol is geweest? Geen flauw idee, maar bijvoorbeeld dichtbij huis blijft zo'n verhaal van die kwibus van een van Rossem toch hangen in je geheugen...

Eerst moest ik er om glimlachen, toen het gebeurde. Later dacht ik: wat een brutale vlerk is die man toch, dat hij zijn boodschap nooit kan overbrengen door het op een normale manier te doen. Altijd: schoppen, trekken, duwen, schreeuwen en de lastpost uithangen. Nooit: in goede sferen zijn mening verkondigen, aan de overlegtafel, of naar de parlementaire microfoon grijpen, waar je als Kamerlid recht op hebt om op deze wijze je mening te verkondigen. Het bruggetje van Van Rossem naar een type als De Pruik is eenvoudig te maken, want ze zijn overal, als insecten, of als een geniepig virus...

Toch hebben ze regelmatig enig nut in het geheel van politieke systemen. Dat is omdat dit geheel ook behoefte heeft aan tegenkrachten. Want de uitkomst van *iets* is beter, als dat *iets* onderweg naar het *iets worden* flink wat weerstand heeft ondervonden. Tegenkrachten van minderheden zorgen ervoor dat de finale uitkomst van politieke beslissingen beter wordt. Ik spreek nu over democratieën. In andere staatsvormen weet ik het niet, of dit zo is. Ik denk dat afwijkingen daar vaak een stille dood sterven, in de kraag gegrepen door geheime diensten, dan wel als *vermist* opgegeven (en nooit meer teruggevonden)...

Vandaag zal de vlag hoog in de top van de Turkse overheid wapperen! Want het bericht is verspreid dat de rebelse Gülen is overleden, de horzel in de pels van Tayyip Erdogan. Zo heeft iedere machthebber wel ergens een tegenkracht. Putin had Navalny. De Franse democratie heeft de familie Le Pen. Inzoomend op een klein stukje van onze vaderlandse democratie: de Tweede

Kamer had Arib. Afgelopen vrijdag zat ze weer bij de rechter, nu om de staat aansprakelijk te stellen voor de opgelopen averij. Ik hoorde in een journalistiek item op de radio zeggen dat zowel Arib als de Kamer gelijk had. Arib was toch erg lomp geweest met haar autocratische wijze van bevelen naar de hoofden van haar medewerkers slingeren, maar ook had ze gelijk dat het verdomd veel weg had van een politieke afrekening, waartegen ze zich niet kon verdedigen...

Krachten en tegenkrachten. Het dagelijkse leven is precies zoals in het kleine, dat van de natuurkunde. Zelfs op atomair en nog kleiner is dit fenomeen bezig: aantrekken en weer afstoten, acties en reacties. Het is bijna zoals de oude sketch van Hans Teeuwen over werving & selectie: jij wel, jij niet, trekken en duwen dus. Soit, waar is hij trouwens gebleven, onze Hans? Soms zie ik een doorgestuurd online filmpje van 'm, waarin hij op agressieve wijze de aandacht naar zich toe probeert te trekken. Gelukkig kun je er nog wel om lachen, al is het in mijn geval duidelijk minder dan voorheen. Maar: is het effectief? Werkt het? Bereik je je doel? Geen flauw idee, of Teeuwen nog doelen heeft. Hij gaf me een uitgebluste, getergde indruk. Alsof hij hulp nodig heeft. Of moet je zeggen: hij is verzadigd geworden, zoals bij koolwaterstoffen. Na honderden geniale, soms unieke grappen kun je jezelf 'gewoon' niet meer overtreffen. Best tragisch dus, zo'n man...

Na de hierboven geschreven woorden teken ik op dat het half elf is. Ik wandel zojuist de drie meter van het privaat naar mijn stoel, waar ik op heb plaatsgenomen, terwijl ik met een bochel deze woorden typ, vanwege mijn oogbollen zo dicht mogelijk tegen het beeldscherm te willen drukken, opdat ik iets kan lezen van wat ik tik met mijn vingers. Mijn oog-hand-combinatie is niet meer wat het was, met de jaren wordt dat minder en minder. Ik wil ook wel zo'n hersenchip als waar ik laatst een blind gewor-

den man op de radio enthousiast over hoorde vertellen, dat hij weer kon zien door middel van een experimenteel implantaat. Of hij ermee kan lezen en schrijven weet ik niet, anders dan met braille. Maar het klonk goed, dat blinden weer kunnen zien en doven weer kunnen horen. Vijftig jaar geleden werden zulke menselijke anomalieën weggestopt in donkere instituten en gestichten. Nu doen ze weer volwaardig mee als echte burgers!...

Dat ik nog steeds vaak moet plassen, is een gegeven. Ik dacht, laat ik dat gewoon zeggen, om helderheid te geven in mijn persoonlijke strapatsen. Al in eerdere geschriften ben ik tamelijk dapper zo niet vrijpostig geweest over hoe het er aan toegaat bij een uroloog, als je problemen met de mictie hebt, oorzakelijkerwijs prostaat-gerelateerd. De ironie is dat ik heel vaak moet plassen, maar dan wel steeds kleine beetjes, met regelmatig een drang die hoort bij een zo goed als exploderende blaas. Enfin, omdat ik ongeveer woon op de plee (als zittende plasser), heb ik veel tijd kunnen steken in mijn nieuwe brievenboek Brouwers-Oorschoot, waar ik al bijna op de helft ben van de ruim 500 blz tellende papieren baksteen – die soms toch ook zwaar op de maag ligt, omdat je al kunt voelen, zien, dat er een verwijdering tussen de twee koppige ezels aan zit te komen, wat je kunt opmaken uit de acties en reacties van beide heerschappen, die je gerust zeer gevoelige wezens kunt noemen, zelfs als je in overweging neemt dat ze ook luidruchtig en lomp waren. Ondanks dat, of misschien door dat, zijn ze gevoelig en snel op de teentjes getrapt, en bovendien snel in staat te exploderen als het lont eenmaal fikt...

Omdat ik van beide mannen vrij goed op de hoogte ben, middels andere briefwisselingen en overige geschriften, kun je als het ware de bui zien hangen. Toch vind ik het heerlijk om deze brieven te lezen, misschien wel juist vanwege de voorspelbaarheid: je weet dat het gaat gebeuren, dat de pleuris uitbreekt, alleen nog niet precies wanneer. Dit zorgt voor een aangename spanning, een epistolaire thriller. Met de druk op de tweede letter-

greep, de pis, oftewel fonetisch de *pies*! Daarmee is de cirkel volmaakt rond, want mijn pies blijft zich brutaal melden aan mijn voordeur, meerdere malen per uur, of ik het leuk vind of niet...

[22-10-2024]

Gisteravond ontving Margriet van der Linden, u weet wel, bekend van haar opvulprogramma 'M' (toen er op NPO1 een gat tussen 7 en 8 uur 's avonds ontstond omdat Matthijs van Nieuwkerk plots wegviel), de Sonja Barend Award voor het beste interview van afgelopen jaar. Dat was: haar interview in het programma Zomergasten, waar ze de mensenrechtenadvocaat Liesbeth Zegveld te gast had. Een mij in ieder geval hooglijk verbazende toekenning aan Margriet, omdat ik het een tenenkrommend interview vond: ergens halverwege haakte ik mopperend af, vanwege oninteressant en te gelikt, te veel poesiealbumachtige flinterdunne meisjesklets. Dat bedoel ik niet denigrerend jegens vrouwen, want andere feminiene interviews bij Zomergasten vond ik, zoals die van Hanneke Groenteman en Janine Abbring, veel beter. Maar ach, het is een kwestie van smaak, en het team achter deze Award is natuurlijk vele malen deskundiger dan ik (zei de gek)...

Margriet van der Linden ging gisteravond helemaal uit haar dak. Begrijpelijk, want Sonja *herself* overhandigde haar de Award. Trouwens, dat dak van Margriet is een rockabilly-achtige vetkuif, een coupe die ik nooit zo goed heb kunnen plaatsen, wat het zegt of betekent als je op deze wijze je schedelbedekking vormgeeft. Met 'deze wijze' bedoel ik dat haar kapsel tamelijk stijf rechtop staat als een hanenkam, geholpen door een flinke struif hairspray of ander stijfsel. Even goed, het is wat mij betreft een vorm van armoede dat juist M(argriet), die op enig moment vanwege tegenvallende kijkcijfers van de buis werd gebonjourd, nu van-

wege 'kijkbuisvriendjes' gecompenseerd wordt. De door VARAgids geïnitieerde prijs laat zien: "De jury bestaat in 2024 uit Yasmina Aboutaleb (de Volkskrant), Maaïke Bos (Trouw), Amber Wiznitzer (NRC) en Johan Reijnen (vz, VARAgids)"...

Ik weet alweer niet goed wat het betekent, maar: de dochter van de voormalige burgemeester van Rottekrans is pas 29 jaar oud, geen ervaren ijzervreetster in het vak dus (zoals de naamgeefster van de Award). In een interview in Opzij staat dat Yasmina al *jarenlang* in het vak zit. Okay dan. Ook Maaïke Bos zit erin: een onafhankelijk journalist, zegt ze van zichzelf, maar wel columnist in Trouw – hoezo onafhankelijk? Ze is 42 jaar oud, beter dus. En dan: Amber Wiznitzer van het NRC, 27 jaren jong, tv- en theatercolumnist. Ach ja, ik ben gewoon gek. Johan Reijnen is de voorzitter van het spel, hij is van VARAgids. Opmerkelijk: Sonja Barend was van de VARA, Margriet van BNN-VARA. Ik weet het niet hoor. Maar het zal allemaal wel, denk ik. Zuivere onafhankelijkheid bestaat niet meer...

Vanochtend is voor de zoveelste maal Justine Marcella, Monarchie-Deskundige, aangeschoven bij de bekende ouwehoershow van WNL op NPO1. Gisteravond was ze ook al in beeld bij Van Rosmalen en Groenteman (Hannekes zoon), maar wat ze daar deed is me niet duidelijk geworden, anders dan haar deskundige Koningshuizencommentaar geven bij twee minuutjes gekrakeel over King Charles. VanR-en-G vind ik trouwens best een aardig programma, het sluit naadloos aan op het achttienjournaal. Ik heb het verder niet zo met Justine, als anti-Monarchist. Maar wat ik wel moet beamen: ze heeft een alleraardigst gevoel voor humor, want ze is een groot fan van Koot & Bie, met name het Simplistisch Verbond, dat thans 50 jaar bestaat, hoor ik zeggen. Daarmee stijgt ze in mijn achting, ik zag haar net met nattige ogen van het lachen op haar stoel schuifelen, na een item over Prof. Dr. Ir. Akkermans, uitmuntend door Koot vertolkt. Dat was fijne tv, het hele land sprak erover toen het op zondagavond

werd uitgezonden, in een item van Louc Hobbema, de fantastische fake verslaggever...

Ja, als je als oude lul, zoals ik, je weer eens onderdompelt in de lang vervlogen tijden van de tv-historie, dan moet je toch echt wel erkennen (*vroegah was het zoveel beter!*) dat het er niet echt op is vooruitgegaan in tv-land en erbuiten. Misschien, of misschien ook niet, dat heel soms Arjen Lubach nog een klein beetje in de buurt komt, maar verder is het kaa met pee, vind ik. En ja, laat me gewoon even die oude cynische pleurishond zijn met vlooiën in de onverzorgde vacht, die zich amechtig vastklampt aan dat verleden, toen internet nog niet onder de mensen was en podcasts nog gewoon hoorspel heetten...

Heel kort wil ik stilstaan bij een tegen de Monarchie aan schurend nieuwsbericht: Stichting (Gelijk)waardig herstel, het hobbyproject van Prinsesje Laurentien, zou zo goed als op haar bips liggen. Laurentientje geeft aan dat het allemaal de schuld is van het Ministerie. Zo is de website die de overheid moest maken nog niet af, zegt ze. Schuld: niet van de stichting! Maar het leek me allemaal prima te werken zonder de website, aangezien duizenden gedupeerden Laurentien gewoon ook zonder website wisten te vinden omdat er een enorme plunjezak geld beschikbaar werd gesteld...

Toch vind ik het extra pijnlijk dat zo'n vermoedelijk goedbedoelende stichting, ook al is die ontstaan door het initiatief van een naar aandacht snakkend Prinsesje (dat ook nog eens beschuldigd werd van grensoverschrijdend gedrag jegens ambtenaren), eerst heel wat slachtoffers blij heeft gemaakt met flinke sommen geld die in het vooruitzicht werden gesteld, wat bij nader inzien toch meer weg heeft van royale porties dode mussen. Nadat er aanvankelijk sprake was van een proefperiode (zegt men nu), gaat de stichting later dit jaar, zonder haar beschermvrouwe, aan een periode van opschaling beginnen zegt men, met hopelijk op korte termijn ook uitkeringen aan de gedupeerden. Dat wordt name-

lijk tijd! Na alle gelul moet het nu maar eens afgelopen zijn, is het tijd dat er daden komen. Geen woorden, maar daden. Dan gaan we echt zien welk vlees deze stichting in de kuip heeft...

Vanwege het veelvuldige lezen in de Briefwisseling B-vO, veroorzaakt door het veelvuldig moeten wateren, ben ik reeds op blz 334, op 20 november 1974. Dat is bijna vijftig jaar geleden. Komt zo'n beetje overeen met de doop van het Simplistisch Verbond. De brieven tussen beide kemphanen worden steeds hoekiger, vergelijkbaar qua brieven tussen Oorschot en Reve, en ook die van Oorschot met Hermans. Je ziet de worsteling van Brouwers, toch al geen gemakkelijk levende man, met de olifant Oorschot. Een koppige man, die geen woord vergeet die anderen ooit tot hem hebben gesproken, of hebben geschreven. Als hij dan toch op een omissie wordt betrapt, blijkt dat vaak een leugentje te zijn, dat hij zich expres iets niet goed herinnert, omdat het hem op dat moment niet uitkomt. Toch kan men hem geen leugenaar noemen, al helemaal geen pathologische, zoals iemand die lijdt aan de ziekte *pseudologia fantastica*. Hij is wat je noemt een slordig levend mens, van dag tot dag, maar dan wel in structuren levend die te maken hebben met de jaarlijks terugkomende activiteiten van zijn uitgeverij. Zo beschreef hij net erg mooi de najaarscampagne, als hij met zijn catalogus de boekhandels van het land bezocht en met zijn bulderstem de achter de toombank wegduikende boekhandelaren overtuigde dat ze veel meer boeken moesten bestellen vanwege de toppers die ertussen zaten. Hij noemde die campagne zijn suikerbietencampagne (blz 330). Hij is soms een ongelikte beer, net zoals Brouwers trouwens, maar kan even later haast poëtisch beschrijven hoe mooi hij iets vindt, hoe onder de indruk hij is van die en die schrijver of dat en dat boek...

Net twaalf uur geweest, de zon schijnt op bijna overdreven wijze. Misschien dat ik zo een boterhammetje in het fijne herfstlicht

kan gaan eten, terwijl ik me laat verwarmen door de koperen ploert. Over koper gesproken: gister zag ik op tv een item over een nogal grotesk (wat in mijn jargon betekent: spuuglelijk) kunstwerk, waarin door de kunstenaar heel wat koper was verwerkt. Vanwege de hoge koperprijzen hadden koperdieven zo'n beetje het halve kunstwerk gesloopt. Eerlijk is eerlijk: ik vond het er niet slechter op geworden, dat kunstwerk (De Tong gehe-ten). Wat ik ook vond: dat het metershoge object lijkt op de *alien ships* in de film *Arrival*. Vroeger, toen de kunstenaar het project onthulde, heette het De Tong van Lucifer. Na protesten van de SGP hernoemde hij het tot De Tong. In 2006 waren er ook al koperdieven, die de boel molesteerden. Restauratie kostte maar liefst twee ton! Als ik wethouder was geweest in de Flevopolder, had ik de boel laten ontmantelen, en het koper verkocht tegen opbod. Dat is de enige manier waarop een kunstwerk nog eens iets oplevert, vooral in een periode van stijgende koperprijzen...

Ach toch, het maakt ook werkelijk niet uit wat er gebeurt in ons land. Altijd is er wel iemand die erop los begint te kankeren. Dat is omdat wij in een nogal verdeeld land leven. De verzuiling gestopt? Welnee! Er is alleen sprake van een heel andere verzuiling dan die in religie en geloof: die van ontkerking en ongeloof. Zoals die mensenrechtenadvocaat Zegveld, die voor de vrije liefde is, waarbij iedereen het met elkaar mag doen. De wereld heeft geloof ik geen behoefte aan nog meer promiscuïteit, dan waar we al mee opgescheept zitten. Tja, natuurlijk ben ik als bijna zestigjarige met heel andere zaken bezig dan iemand die net komt kijken als jongvolwassene. Wat deed ik toen ik vijftientig jaar was? Me kapotwerken in een flutbaan, in een net aangeschafte low-budget-koopwoning wonen met mijn toenmalige liefde, die al meer dan dertig jaar uit mijn leven is (nooit meer iets van gehoord, wat een goed ding is!). Wel had ik toen mijn eerste kat, Frodo, die later een oorlogsveteraan werd en tot in de adelstand werd verheven en zelfs een koninklijke titel heeft gekregen. Frodo had maar één nog werkend oog en zat bomvol loden kogeltjes